

# OBSAH

|                                                                                                                                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>I. Období raného feudalismu</b>                                                                                                  |     |
| 1. Vznik raně feudálních států . . . . .                                                                                            | 3   |
| 2. Slované v období raného feudalismu . . . . .                                                                                     | 8   |
| <b>II. Období rozvitého feudalismu (od 11. do 15. století)</b>                                                                      |     |
| 3. Rozvoj feudalismu v západní Evropě . . . . .                                                                                     | 16  |
| 4. Rozvoj feudalismu v českých zemích a na Slovensku do počátku 14. století . . . . .                                               | 17  |
| 5. Rozvoj feudalismu u východních Slovanů od 13. do 16. století . . . . .                                                           | 36  |
| <b>III. Období krize feudalismu — Husitské revoluční hnutí</b>                                                                      |     |
| 6. Hospodářské a sociální poměry v českých zemích koncem 14. a počátkem 15. století. Počátky husitského revolučního hnutí . . . . . | 43  |
| 7. Rozmach husitského revolučního hnutí po smrti Husově . . . . .                                                                   | 50  |
| 8. Dějinný význam husitského revolučního hnutí a jeho mezinárodní ohlas . . . . .                                                   | 65  |
| <b>IV. Znovuuepevnění feudalismu ve střední a východní Evropě</b>                                                                   |     |
| 9. Vítězství stavovské reakce a upevnění moci panstva v Čechách a v Uhrách . . . . .                                                | 71  |
| 10. Krize feudalismu a počátky kapitalistických vztahů v západní Evropě . . . . .                                                   | 77  |
| 11. Vznik habsburské mnohonárodní monarchie . . . . .                                                                               | 85  |
| 12. Stavovský odboj v Čechách proti Habsburkům a jeho porážka . . . . .                                                             | 89  |
| 13. Vítězství feudální reakce a utužení nevolnictví . . . . .                                                                       | 93  |
| 14. Selské války v Rusku v 17. století . . . . .                                                                                    | 101 |
| <b>V. Pozdně feudální období a rozvíjení kapitalistických vztahů</b>                                                                |     |
| 15. Anglická buržoazní revoluce . . . . .                                                                                           | 103 |
| 16. Absolutistické monarchie . . . . .                                                                                              | 107 |
| a) Absolutistická ruská říše . . . . .                                                                                              | 107 |
| b) Habsburská absolutistická monarchie a naše země v 18. století . . . . .                                                          | 111 |
| <b>VI. Vítězství buržoazie v Evropě a v Severní Americe</b>                                                                         |     |
| 17. Rozvoj průmyslu v Anglii. Vznik USA . . . . .                                                                                   | 117 |
| 18. Francouzská buržoazní revoluce . . . . .                                                                                        | 123 |
| <b>VII. Počátky kapitalismu a naše národní obrození</b>                                                                             |     |
| 19. Hospodářské a sociální základy národního obrození . . . . .                                                                     | 133 |
| 20. České a slovenské národní obrození . . . . .                                                                                    | 139 |
| 21. Rozvoj kultury v době národního obrození . . . . .                                                                              | 141 |
| <b>VIII. Revoluční rok 1848 v našich zemích</b>                                                                                     |     |
| 22. Třídní a národnostní rozpory v rakouské mnohonárodní monarchii . . . . .                                                        | 146 |
| 23. Revoluční rok 1848 v českých zemích . . . . .                                                                                   | 150 |
| 24. Revoluční rok 1848 na Slovensku . . . . .                                                                                       | 155 |
| 25. Potlačení revolučního hnutí v Rakousku . . . . .                                                                                | 157 |
| Chronologický přehled . . . . .                                                                                                     | 160 |
| Seznam příloh . . . . .                                                                                                             | 167 |

## SEZNAM PŘÍLOH

1. Portál v Tišnově na Moravě
2. Gotický portál (ve Zlaté Koruně v jižních Čechách)
3. Chrám sv. Víta v Praze
4. Chrám sv. Barbory v Kutné Hoře
4. Dóm sv. Alžběty v Košicích
6. Vladislavský sál na Pražském hradě
7. Gotická katedrála v Amiensu
8. Barokní chrám sv. Mikuláše v Praze na Malé Straně
9. Černínský palác v Praze
10. Spišský hrad na východním Slovensku
11. Hrad Karlštejn v Čechách
12. Renesanční zámek v Horšovském Týně v Čechách
13. Hrad Pernštejn na Moravě
14. Chrám sv. Sofie v Novgorodě (11. století)
15. Mozaika v chrámu sv. Sofie v Kyjevě (11. století)
16. Chrám Boží Moudrosti v Cařihradě (upravený jako mešita)
17. Panoráma Kremlu v Moskvě
18. Socha Mojžíše od Michelangela (v Římě)
19. Obraz „Mona Lisa“ od Leonarda da Vinci
20. Mistr Jan Hus na hranici (kresba z roku 1419)
21. Husitská vozová hradba (miniatura z poloviny 15. století)
22. Jan Žižka z Trocnova (od Mikoláše Alše)
23. Husitský tábor (ze starého německého rukopisu)
24. Postavení vojsk před bitvou na Bílé Hoře (podle staré rytiny)
25. Jezdecká bitva v době třicetileté války
26. Bitva na Kulikovském poli (ilustrace k „Životu sv. Sergeje“ ze 16.—17. století)
27. Ruští letopisci při práci, s vyobrazením kláštera, v jehož celách pracují (15. stol.)
28. Ruské poselstvo v Praze roku 1576
29. Zasedání zástupců tří stavů ve Francii roku 1789
30. Ruské vojsko kolem roku 1800 podle jednotlivých druhů (nahore odleva mušketýr, granátník, kyrysník, donský kozák; dole důstojníci)
31. Obrázkový leták z doby Slovanského sjezdu v Praze roku 1848
32. Shromáždění Pražanů ve Svatováclavských lázních 11. března 1848
33. Pouliční boje v Praze v době červnového povstání pražského lidu roku 1848
34. V „České expedici“ v Praze
35. Práce ve staré sklárně
36. Práce zemědělce ve středověku: Setí

37. Práce zemědělce ve středověku: Žatva
38. Postup práce při výrobě sukna v 16. století: Předání vlny
39. Postup práce při výrobě sukna v 16. století: Tkaní sukna
40. Postup práce při výrobě sukna v 16. století: Válení sukna
41. Postup práce při výrobě sukna v 16. století: Barvení a postřihování sukna
42. Josef Václav Frič v uniformě důstojníka studentské legie z roku 1848
43. Ludovít Štúr
44. František Palacký
45. Pavel Josef Šafařík
46. Karel Havlíček Borovský
47. Jan Evangelista Purkyně
48. Josef Ressel
49. Josef Mánes
50. Ruský generál M. I. Kutuzov
51. M. V. Lomonosov
52. Car Petr I.
53. Jemeljan Pugačev
54. Maxmilián Robespierre
55. Napoleon Bonaparte